

NORDLAND STATSADVOKATEMBETER

Justis- beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo
Epost: Lovavdelingen@jd.dep.no

Deres ref.:
18/2987 ES SSA

Vår ref.:
Jnr. 2018/01270
Ark.nr. 337

Dato:
10.09.2018

FORSLAG TIL ENDRINGER I STRAFFELOVEN MV. (OPPFØLGNING ETTER IKRAFTSETTELSEN AV STRAFFELOVEN) - HØRING

Det vises til høringsbrev av 25.05.2018 fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Nordland statsadvokatembeter avgir følgende høringsuttalelse:

Pkt. 3.3.2. Utskutt foreldelse av straffansvar for seksuell handling med barn?

Vi slutter oss til forslaget om at straffeloven § 304 føyes til oppregningen i straffeloven § 87 første ledd annet punktum, slik at fristen for foreldelse for straffansvar først begynner å løpe fra den dag fornærmede har fylt 18 år.

De hensyn som begrunner en slik utvidelse, inntatt i høringsnotatet på side 10, tiltres.

Vi er enige i at det ikke anses hensiktsmessig som et alternativ å heve strafferammen i straffeloven § 304, jf. høringsnotatet side 11.

Pkt. 3.3.3. Senere foreldelse av straffansvar for seksuelt krenkende atferd mv.?

Vi mener at strafferammen i straffeloven § 305 bør heves til fengsel inntil 2 år, slik at foreldelsesfristen for slike overtredelser øker til fem år.

For så vidt gjelder § 305 bokstav a bemerkes at seksuelt krenkende eller annen uanstendig atferd overfor barn under 16 år gjerne begås over Internett, og etterforskningsmessige hensyn, særlig der flere barn er involvert som fornærmet, kan

tilsi behov for noe mer tid til etterforskning. Det kan også her være behov for å gi fornærmede noe mer tid på å fortelle om krenkelsene.

Pkt. 3.3.4. Lenger foreldelsesfrist for grovt uaktsomt bedrageri?

Vi slutter oss til forslaget om å endre straffeloven § 374 i tråd med ordningen etter straffeloven 1902 § 271a, slik at strafferammen for grovt uaktsomt bedrageri heves til fengsel inntil 2 år, uavhengig av om det grovt uaktsomme bedrageriet er ordinært (sml. § 371) eller grovt (sml. § 372).

Pkt. 3.3.5. Lengre eller utskutt foreldelse av brudd på plikten til å avverge straffbare handlinger mot barn?

I høringsforslaget foreslås at straffeloven § 87 første ledd endres (utvides) slik at fristen for foreldelse av straffansvar ved overtredelse av § 196 skal regnes fra den dag fornærmede fyller 18 år, dersom det gjaldt avverging av straffbar handling nevnt i §§ 282, 299 og 302.

Med fare for at vi har oversett noe eller tar feil, bemerkes her at straffeloven § 302 ikke er nevnt i straffeloven § 196 første ledd bokstav a, som inneholder en uttømmende oppstilling av straffebud avvergeplikten gjelder for. Bestemmelsen viderefører straffeloven 1902 § 139, som heller ikke inneholdt henvisning til straffeloven 1902 § 196.

Dersom foreldelsesfristen for brudd på avvergeplikten skal forlenges også for seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år, hvilket den etter vårt syn bør, må vel også § 196 endres, slik at første ledd bokstav a inneholder en uttrykkelig henvisning til § 302.

Pkt. 3.3.6. Bør det innføres en lenger foreldelsesfrist for lovbrudd med ett års strafferamme?

Etter vår oppfatning bør foreldelsesfristen for lovbrudd med en strafferamme på fengsel mellom seks måneder og ett år søkes avhjulpet med endringer i enkeltstraffebud der det anses å være et behov for det. Vi tiltrer begrunnelsen i høringsnotatet side 14 om at en forlengelse av den generelle foreldelsesfristen for disse lovbruddene vil kunne få uheldig virkning for lovbrudd hvor dagens foreldelsesfrist ikke skaper problemer, med risiko for unødig ressursbruk på strafforfølgning av forhold som ligger tilbake i tid og med lav alvorlighetsgrad.

En særskilt foreldelsesfrist for enkelte nærmere angitte lovbrudd inntatt som nytt annet ledd i straffeloven § 86 vil lett bli fragmentarisk og kasuistisk, og vil lett kunne bli "oversett" ved siden av bestemmelsene i § 87 og 91.

Pkt. 5. Forsøk på kjøp av seksuelle tjenester

Vi tiltrer forslaget om, og begrunnelsen for, å endre straffeloven § 316, jf. høringsnotatet særlig side 21. Ved en slik endring blir det ingen tvil om at forsøk på kjøp av seksuelle tjenester fra voksne er straffbart, jf. straffeloven § 16.

Pkt. 6. Adgangen til bruk av tvangsmidler ved mindre alvorlige lovbrudd

Etter vårt syn bør det åpnes for kroppslig undersøkelse, innhenting av biologisk materiale, takning av fingeravtrykk og fotografi, samt åpnes for ransaking og pågripelse, for mindre alvorlige lovbrudd, som mindre tyveri, mindre underslag, mindre heleri, mindre hvitvasking, besittelseskrenkelse, mindre skadeverk og mindre bedrageri, jf. begrunnelsen i høringsnotatet særlig side 26 til 27, og slik ordningen var under straffeloven 1902 § 391 a [i høringsnotatet en formentlig feilhenvisning til § 390 a], når det gjaldt naskeri, mindre heleri, mindre bedrageri eller overtredelse av straffeloven 1902 § 262.

Adgangen til bruk av de aktuelle tvangsmidler bør omfatte straffeloven §§ 156 annet ledd, 265 tredje ledd og 162.

Vi mener at strafferammen i de aktuelle straffebed bør økes, i stedet for å utvide straffeprosessloven § 171 annet ledd med henvisning til de aktuelle straffebed, som vil bli noe kasuistisk.

Tilsvarende kan da straffeprosessloven §§ 192 annet ledd og 195 annet ledd oppheves, jf. høringsnotatet side 28 til 29.

Pkt. 7. Opplysning i tiltalebeslutning når påtalen ikke er offentlig

Etter vår oppfatning er alternativ 1 til endring og ny utforming i straffeprosessloven § 252 annet ledd, og påtaleinstruksen § 22-1 annet ledd, inntatt under pkt. 7.1.3 side 31 nederst og side 32 øverst, det alternativ som språklig og pedagogisk er enklest, og gir best uttrykk for at hovedregelen er ubetinget offentlig påtale.

Pkt. 8. Politiets kompetanse for skattesvik mv.

Vi tiltrer forslagene om at politi gis påtalekompetanse i saker om vanlig skattesvik, jf. forslaget til endring i straffeprosessloven § 67 annet ledd bokstav b og allmenngjøringsloven, jf. forslaget til endring i straffeprosessloven § 67 annet ledd bokstav c, og høringsnotatet side 32 flg.

Pkt. 9. Misbruk av identitetsbevis

Vi slutter oss til forslaget til, og begrunnelsen for, endring i straffeloven § 366, jf. høringsnotatet særlig side 37-38.

Pkt. 10. Taushetsplikt

Vi er enige i at straffeloven § 209 bør endres i tråd med forslaget i høringsnotatet side 39, for å sikre at alle former for overtredelse av bestemmelser om taushetsplikt i særlovgivningen som utgangspunkt rammes av bestemmelsen.

Pkt. 11. Ulovlig befatning med våpendeler

Endringsforslaget i straffeloven § 190 første ledd, hvor "våpendeler" tilføyes ved siden av "skytevåpen" og "ammunisjon" tiltres, for å få frem at også ulovlig befatning med våpendeler uttrykkelig rammes av ordlyden, jf. høringsnotatet side 39 til 40.

Vi reiser spørsmål ved om ikke også straffeloven § 191 bør endres til å omfatte grov befatning med "våpendeler", ved siden av "skytevåpen, ammunisjon, eksplosiver eller utgangsstoffer for eksplosiver", idet vi ikke kan se at dette rammes i dag.

Erik Thronæs
statsadvokat

Gjenpart:
Riksadvokaten, pb. 2102 Vika, 0125 Oslo